

Vergaderjaar 2015–2016

34 139

Nederlands EU-voorzitterschap 2016

Nr. 11

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN BUITENLANDSE ZAKEN EN VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 23 februari 2016

Op 28 januari jl. vond in Amsterdam de Voorzitterschapsconferentie plaats over het Meerjarig Financieel Kader (MFK). In reactie op het verzoek van 3 februari jl. bieden wij uw Kamer graag het bijgevoegde verslag aan met daarin de uitkomsten van de conferentie¹. In deze brief gaan wij nader in op deze uitkomsten en het vervolg van de discussie over mogelijkheden voor hervorming van het MFK.

Hervorming van het MFK is een proces van lange adem, waarbij wijzigingen doorgaans pas bij een volgende onderhandeling kunnen worden gerealiseerd. Nederland heeft op de conferentie daarom van alle betrokkenen gevraagd op open wijze na te denken over de vraag hoe het MFK kan verbeteren. Het volgend MFK moet niet enkel een reflectie zijn van compromissen uit het verleden, maar zijn toegesneden op de uitdagingen van nu en morgen. Tijdens de conferentie heeft deze keus voor een langetermijnperspectief gezorgd voor de start van een vruchtbare discussie. De conferentie kan daarom met recht worden gezien als een eerste stap op weg naar een volgend MFK.

De conferentie bracht de belangrijkste Europese beleidsmakers samen en kon rekenen op grote belangstelling vanuit de gehele EU. Hiermee voldeden de uitkomsten aan de inzet van Nederland om het proces van heroriëntatie te starten via een brede, open en inclusieve discussie, om zo de fundering te leggen voor een mogelijk ander onderhandelingsresultaat in 2020. Door tijdens de conferentie deelnemers te vragen in teams na te denken over principes voor een toekomstbestendig MFK is een eerste stap gezet in het toewerken naar een gedeeld besef dat verandering nodig is. Tijdens vier parallelle werksessies zijn diverse principes opgehaald, die zijn vervat in de bijgevoegde «Amsterdam Map». Dit overzicht kan worden gezien als een belangrijke leidraad voor het vervolg van de discussie

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

voorafgaand aan het Commissievoorstel voor de volgende meerjarenbegroting, dat over circa twee jaar wordt verwacht.

Flexibiliteit, *European Added Value* (EAV) en subsidiariteit zijn vaak genoemde principes voor een toekomstbestendig MFK. In een veranderende wereld is meer behoefte aan flexibiliteit: andere omstandigheden vragen om ander beleid en ook andere financiering. EAV is een principe dat al geruime tijd bestaat, maar waarover verschillende partijen uiteenlopende opvattingen hebben. Het feit dat EAV vaak is genoemd onderstreept een brede behoefte aan een duidelijk overkoepelend raamwerk voor het vormgeven van het MFK. EAV kan ook een mogelijkheid bieden om «waarde» niet enkel cijfermatig te definiëren, en daarmee te werken aan een begroting die een reflectie is van gezamenlijke waarden en doelen. Als derde is het principe van subsidiariteit vaak genoemd. Subsidiariteit is een kernbeginsel van Europese samenwerking, en kan daarom een basis zijn voor het vormgeven van het MFK. Tot slot kwam tijdens de conferentie het principe naar voren dat veranderingen aan de inkomstzijde van de begroting nauw verbonden moeten zijn aan veranderingen in de uitgavenzijde.

De conferentie was een eerste belangrijke toets voor de bereidheid van lidstaten na te denken over hervormingsopties. De discussie die Nederland met succes heeft gestart zal de komende periode worden voortgezet. De Nederlandse inzet in vorige onderhandelingen is bij uw Kamer bekend². Tijdens de rest van het Nederlandse EU-voorzitterschap zal de inzet van het kabinet er op zijn gericht de open en inclusieve discussie op gang te houden, waarin expliciet ruimte wordt geboden aan nieuwe ideeën. Dat vergt in beginsel de bereidheid van alle partijen om verschillende opties zonder vooringenomenheid tegen het licht te houden. De timing van de conferentie stelt alle betrokkenen in staat om over de langere termijn na te denken, maar ook om de ideeën mee te geven aan de Commissie bij haar voorbereiding van de tussentijdse evaluatie van het MFK, die later dit jaar wordt gepresenteerd.

De ideeën voor hervorming van het MFK zullen in elk geval worden besproken tijdens de informele Raad Algemene Zaken (RAZ) van 12 april 2016. Nederland zal zich daarbij inzetten de inclusieve en interactieve sfeer van de conferentie vast te houden. In een dossier met uiteenlopende nationale belangen is het van belang om in openheid, vrij van directe onderhandelingen en met de blik op de toekomst met elkaar te kunnen spreken. Ook tijdens de informele Ecofin van 22 april 2016 zullen lidstaten zich buigen over de toekomst van het MFK, met specifieke aandacht voor de mogelijkheden om te kunnen reageren op onvoorziene omstandigheden. Ook zal de discussie zich richten op mogelijke vereenvoudigingen van de begrotingssystematiek.

In de aanloop naar de volgende onderhandelingen zal de uiteindelijke Nederlandse positie in nauw overleg met uw Kamer worden bepaald.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
A.G. Koenders

De Minister van Financiën,
J.R.V.A. Dijsselbloem

² Zie o.a. Kamerstuk 21 501-20, nr. 529; Kamerstuk 21 501-20, nr. 601; Kamerstuk 21 501-20, nr. 628; Kamerstuk 21 501-20, nr. 753; Kamerstuk 32 833, nr. 9;